

ZARZĄDZENIE

Dnia 24 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2025 r.,
w sprawie pisma A. W.,
sygnalizującego konieczność wznowienia z urzędu postępowania
zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie
z dnia 10 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKz 206/24
zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z dnia 17 maja 2024 r., sygn. akt II K 42/24
w przedmiocie uchylenia tymczasowego aresztowania
i zastosowania wolnościowych środków zapobiegawczych
na podstawie art. 542 § 1 i 3 k.p.k. *a contrario*

zarządził:

**stwierdzić niedopuszczalność wznowienia postępowania
z urzędu.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek oskarżonej A. W. o uchylenie postanowień Sądu Apelacyjnego z dnia 10 czerwca 2024 r. i 25 czerwca 2024 r., II AKz 206/24. W uzasadnieniu tego wniosku obrońca oskarżonej podniósł, iż w wydaniu zaskarżonych postanowień brali udział sędziowie

powołani na wniosek KRS ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Zarządzeniem z dnia 28 listopada 2024 r. zarejestrowano pod sygn. akt III KO 191/24 jako sygnalizację wznowienia postępowania z urzędu sprawę w zakresie postanowienia z dnia 10 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na wskazywaną w treści wniosku bezwzględną przyczynę odwoławczą, został on potraktowany jako sygnalizacja podjęcia czynności z urzędu. Pismo to stanowi wyłącznie sygnalizację możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, stanowiącej podstawę do wznowienia z urzędu prawomocnie zakończonego postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2021 r., V KZ 39/21).

Tak też zgodnie wskazuje się w orzecznictwie i piśmiennictwie, uznając, iż wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 7 maja 2005 r., I KZP 5/05). Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje więc po stronie sądu, do którego je skierowano, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (zob. postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2022 r., IV KZ 55/21). Jednocześnie brak jest możliwości postąpienia z pismem sygnalizacyjnym tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2024 r., I KO 53/23; zarządzenie SN z dnia 23 listopada 2022 r., III KO 95/22).

Przed oceną przesłanek wskazanych w piśmie sygnalizacyjnym, należy odnieść się do samej dopuszczalności wznowienia postępowania w przedmiotowej sprawie.

Jak wskazuje się w orzecznictwie i co wynika z *rato legis* instytucji wznowienia postępowania dotyczy ona jedynie postępowania w jego głównym nurcie. Z treści przepisów art. 540 k.p.k. oraz art. 540a k.p.k. wynika w sposób bezsporny, że postępowanie sądowe, prawomocnie zakończone, musi rozstrzygać o odpowiedzialności karnej oskarżonego, a nie o jakiegokolwiek kwestii incydentalnej, chociażby istotnej dla oskarżonego, rozstrzyganej w toku postępowania karnego.

Stanowisko to jest ugruntowane w judykaturze Sądu Najwyższego (zob. postanowienie SN z 29 stycznia 2008 r., IV KO 118/07; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 maja 2007 r., V KZ 24/07; postanowienie SN z dnia 12 czerwca 2003 r., IV KZ 16/03; postanowienie SN z dnia 2 sierpnia 2023 r., I KZ 10/23; postanowienie SN z 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 59/08; postanowienie SN z 11 września 2008 r., IV KZ 62/08). Postępowania incydentalne mogą być przedmiotem wznowienia tylko wówczas, gdy zapadłe w nich orzeczenia definitywnie zamykają rozpoznanie danej kwestii, wywołując trwałe skutki (zob. postanowienie SN z 25 września 2013 r., III KK 231/13).

Z całą pewnością powyższych kryteriów nie spełnia wydane przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie orzeczenie z dnia 10 czerwca 2024 r., które dotyczy kwestii stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Chociaż jest to orzeczenie prawomocne, nie kończy ono postępowania sądowego i nie zapadło w ramach postępowania odrębnego wobec głównego nurtu procesu. Nie nosi również cech autonomiczności, lecz jest fragmentem postępowania w zakresie odpowiedzialności karnej oskarżonej, dotyczącym kwestii wpadkowej w postaci stosowania środka zapobiegawczego. Wprawdzie orzeczenie to wywołuje niewątpliwie negatywne konsekwencje dla sfery wolności osobistej, lecz nie zmienia to faktu, że nie spełnia warunku określonego w art. 540 § 1 k.p.k. i nie podlega weryfikacji w tym trybie (zob. zarządzenie SN z dnia 9 listopada 2021 r., IV KO 102/21). **Niedopuszczalne jest zatem wznowienie postępowania w przedmiocie stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania lub innych środków zapobiegawczych, albowiem wydane w tej kwestii orzeczenie nie kończy postępowania sądowego i nie jest autonomiczne.**

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że wznowienie z urzędu postępowania w sprawie, której dotyczy sygnalizacja, jest niedopuszczalne.

Na powyższe zarządzenie zażalenie nie przysługuje.

[J.J.]

[t.n]

